

Jaarverslag 2017



Heemstede, februari 2018

Samenstelling 2017:

Joost van Eijsden, extern lid/voorzitter

Doke Pelleboer extern lid/secretaris

Thera van der Heijden, raadslid

Lenny Jagtenberg, raadslid

Yvette Schul, raadslid

Inhoud

1	Voorwoord.....	3
2	Samenstelling Rekenkamercommissie	4
3	Algemeen.....	4
3.1	Taken en bevoegdheden	4
3.2	Doorwerking	4
4	Werkwijze	5
4.1	Vergaderingen	5
4.2	Onderzoeken	5
4.3	Samenwerking met andere Rekenkamer(commissie)s.....	6
4.4	Communicatie.....	6
5	Onderzoek in 2017.....	7
5.1	Onderzoek	7
5.2	Regionale onderzoeken	7
5.3	Quick scan.....	7
6.	Financieel.....	8
7.	Groslijst 2017	8

1 Voorwoord

De Rekenkamercommissie van de gemeente Heemstede onderzoekt de doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid van het bestuur en van de gemeenschappelijke regelingen en verbonden partijen waarin de gemeente een aanzienlijk belang heeft. Zo kan de Rekenkamercommissie bijvoorbeeld nagaan of het gemeentebestuur de middelen die zij tot haar beschikking heeft, wel goed besteedt. Ook kan zij onderzoek doen naar de uitvoering van een gemeentelijke taak. Het werk van de Rekenkamercommissie draagt bij aan de transparantie van het gemeentelijk handelen en de publieke verantwoording daarover.

Ook in 2017 hebben we dit gedaan door het laten uitvoeren van onderzoek, het trekken van conclusies en het doen van aanbevelingen ten behoeve van de gemeenteraad, het college van B&W en de inwoners van Heemstede.

De Rekenkamercommissie is onafhankelijk. Zij bepaalt zelf of en wat zij gaat onderzoeken. De Rekenkamercommissie vraagt de fracties in de gemeenteraad, het college van B&W, de griffie en de burgers om mogelijke onderwerpen voor onderzoek aan te dragen.

Met dit jaarverslag legt de Rekenkamercommissie verantwoording af over haar werkzaamheden in 2017. Het jaarverslag wordt ter kennisgeving aan de gemeenteraad en aan het college van B&W gestuurd. Het wordt onder de aandacht van de burgers gebracht door plaatsing op de website van de gemeente en door een persbericht.

Joost van Eijdsen

Voorzitter Rekenkamercommissie Heemstede

Jaarverslag 2017

2 Samenstelling Rekenkamercommissie

De samenstelling van de Rekenkamercommissie was in 2017:

- Dhr. mr. J. K.M. van Eijdsen (Joost), extern lid/ voorzitter
- Dhr. drs. ing. J.H. Pelleboer (Doke), extern lid/ secretaris
- Mevr. drs. T.J.G. van der Heijden (Thera), raadslid
- Mevr. mr. L.F. Jagtenberg (Lenny), raadslid
- Mevr. drs. Y.E.G.M.M Schul (Yvette), raadslid

Ambtelijke ondersteuning werd verleend door mevr. I.M. Boon van de griffie.

3 Algemeen

3.1 Taken en bevoegdheden

De Rekenkamercommissie is een onafhankelijk orgaan binnen de gemeente Heemstede en bestaat uit twee externe leden en drie raadsleden. Haar taken en bevoegdheden zijn beschreven in de Gemeentewet en de door de gemeenteraad vastgestelde Verordening Rekenkamercommissie Heemstede (mei 2011). De gemeenteraad, het college van B&W en de inwoners van de gemeente Heemstede kunnen de Rekenkamercommissie om een onderzoek vragen. De Rekenkamercommissie beschikt over een eigen (onderzoeks-)budget. Zie paragraaf 6.

3.2 Doorwerking

Het werk van de Rekenkamercommissie heeft zin en is effectief als conclusies en aanbevelingen uit haar onderzoeken invloed hebben op het beleid en de uitvoering daarvan in de gemeente. In ambtelijke termen heet dat 'doorwerking'.

De Rekenkamercommissie kan de doorwerking laten meten aan de hand van interviews met ambtenaren, bestuurders en raadsleden, alsmede door het (laten) bestuderen van de bestuurlijke besluitvorming. De Rekenkamercommissie heeft onderzocht wat de doorwerking is geweest van de recente onderzoeken van de Rekenkamercommissie. Het beeld is:

- van de zes aanbevelingen van het onderzoek naar 'Sport' onduidelijk is hoe die beleidsmatig hebben doorgewerkt.
- De aanbevelingen uit het onderzoek 'Grip op verbonden partijen' hebben als belangrijk resultaat gehad dat de samenwerking met de verbonden partijen vanaf 2017 duidelijker beschreven staat in de begroting; daarnaast wordt daadwerkelijk gewerkt met het voor het onderzoek ontwikkelde 'dashboard' dat een overzicht

biedt van de stuurvariabelen, de relaties met de verbonden partijen worden met behulp van dit dashboard tweejaarlijks geanalyseerd en desgewenst bijgestuurd.

- De gemeenteraad heeft de aanbevelingen uit het onderzoek naar burgerparticipatie 'omarmd'. Dat betekent dat ze worden gebruikt bij de vernieuwing van het participatiebeleid van de gemeente dat eigenlijk in de loop van 2017 vorm had moeten krijgen. Dat is niet gebeurd en zal waarschijnlijk worden doorgeschoven naar de nieuwe raad.

4 Werkwijze

4.1 Vergaderingen

De Rekenkamercommissie vergadert maandelijks en bespreekt de gemeentelijke actualiteit, de lopende onderzoeken en actualiseert de groslijst. Tijdens het reces wordt niet vergaderd. De vergaderingen van de Rekenkamercommissie zijn besloten en vinden plaats in het raadhuis.

De commissie is in 2017 tien keer bijeen geweest. In februari 2017 is eenmaal extra vergaderd over de legitimiteit van het nieuw te kiezen onderzoek naar de ambtelijke samenwerking tussen de gemeente Heemstede en de gemeente Bloemendaal. De begeleidingscommissie van dat onderzoek is driemaal bijeen geweest om de conclusies en aanbevelingen die voortvloeien uit het onderzoek scherp en verantwoord te krijgen.

4.2 Onderzoeken

Elk jaar inventariseert de Rekenkamercommissie welke onderwerpen de fracties in de gemeenteraad, het college van B&W, de griffie en de burgers onderzocht zouden willen hebben. Samen met de in de Rekenkamercommissie opgebrachte onderwerpen worden deze samengevat in de zogenaamde groslijst (zie paragraaf 7). De Rekenkamercommissie is onafhankelijk in haar uiteindelijke onderzoekskeuze.

De Rekenkamercommissie kiest uit de groslijst één groot onderzoek en zo mogelijk (en zo nodig) één klein onderzoek (quick scan). In 2017 koos de Rekenkamercommissie voor een onderzoek naar de ambtelijke samenwerking tussen Heemstede en Bloemendaal, een onderwerp dat ook door alle fracties was genoemd. De Rekenkamercommissie begeleidt het onderzoek vanaf de start tot en met de behandeling in de gemeenteraad.

De leden van de Rekenkamercommissie schrijven een onderzoeksopdracht, waarna een aantal bureaus om een offerte wordt gevraagd. Met deze bureaus worden verkennende gesprekken gevoerd. Vervolgens wordt een bureau gekozen om het onderzoek uit te voeren. De Rekenkamercommissie is bevoegd om bij ambtenaren en bij leden van het gemeentebestuur alle inlichtingen (te laten) inwinnen die zij nodig acht voor haar onderzoek.

Nadat het onderzoek is uitgevoerd, worden de onderzoeksresultaten (de 'bevindingen') vastgelegd in een conceptrapport. Dit conceptrapport wordt voorgelegd aan de bij het

onderzoek betrokken ambtenaren om te controleren of de feiten kloppen (de ‘ambtelijke toetsing’). Daarna schrijft de Rekenkamercommissie conclusies en aanbevelingen en voegt die toe aan het rapport. Vervolgens vraagt zij aan het college van B&W om haar visie op het rapport te geven (‘bestuurlijke toetsing’). Nadat de reacties zijn verwerkt, biedt de Rekenkamercommissie het rapport aan de gemeenteraad aan.

Om de burgers van Heemstede te informeren wordt het rapport wordt op de gemeentelijke website geplaatst en wordt er een persbericht uitgebracht.

4.3 Samenwerking met andere Rekenkamer(commissie)s

De Rekenkamercommissie is lid van de Nederlandse Vereniging van Rekenkamers en Rekenkamercommissies (NVRK). De NVRK heeft tot doel kennis en ervaring uit te wisselen. Door deze uitwisseling kunnen de leden met goed en onafhankelijk onderzoek bijdragen aan de kwaliteit van het openbaar bestuur. De NVRK hield op 24 november 2017 haar jaarlijkse algemene ledenvergadering. In 2017 organiseerde de NVRK een congres op 12 mei over ‘Samen werken’ en op 24 november een minicongres over het ‘Rekenkamerkompas’ en ‘Rekenkamers en persoonsgegevens en de AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming)’. De Rekenkamercommissie Heemstede heeft in 2017 door omstandigheden geen acte de présence kunnen geven op de NVRK-bijeenkomsten.

De Rekenkamercommissie is tevens lid van de regionale NVRK-kring Kennemerland. Op 31 mei 2017 is de kring Kennemerland bijeen geweest op uitnodiging van de Rekenkamer van Haarlem en op 17 oktober 2017 op uitnodiging van de Rekenkamercommissie van Haarlemmerliede. De thema’s waren respectievelijk: ‘Inventarisatie van lopende onderzoeken in de kring Kennemerland’ en ‘Beïnvloedt de samenstelling van de rekenkamer (commissie)s hun effectiviteit’ en ‘Rol/dilemma’s van raadsleden in Rekenkamercommissies’. Leden van de Rekenkamercommissie waren bij beide bijeenkomsten aanwezig.

4.4 Communicatie

Naar aanleiding van het onderzoek naar de samenwerking tussen Heemstede en Bloemendaal publiceerde de Rekenkamercommissie in oktober 2017, na het aanbieden van het eindrapport aan de gemeenteraad, een persbericht.

In maart 2017 is een persbericht uitgebracht over het jaarverslag 2016.

In 2017 heeft de Rekenkamercommissie haar zichtbaarheid naar de inwoners vergroot door een interview in het Heemsteedse magazine HIK, verbeterde informatie op de gemeentelijke website, alsmede een uitnodiging op de gemeentelijke website aan de inwoners van Heemstede om eventuele onderzoeksonderwerpen aan te dragen. Tevens heeft De Rekenkamercommissie de inwoners van Heemstede gevraagd om onderzoeksonderwerpen aan te dragen door daar er in het tweejaarlijkse internetonderzoek ‘Wat vindt u van uw gemeente’ een vraag over te stellen. De resultaten worden begin 2018 verwacht.

5 Onderzoek in 2017

5.1 Onderzoek

De Rekenkamercommissie heeft in 2017 onderzocht hoe de in 2013 gestarte, ambtelijke samenwerking met de gemeente Bloemendaal verloopt en of dat voor de gemeente Heemstede effectief is.

Het onderzoek is uitgevoerd door twee onderzoekers van het bureau Berenschot: Philippe Sprenger en Peter van Unnik. Op 1 november 2017 is het eindrapport uitgebracht: 'Rekenkameronderzoek gemeente Heemstede: inzicht in de ontwikkeling van bedrijfsvoeringstaken van gemeente Heemstede door samenwerking met gemeente Bloemendaal'.

Voor dit onderzoek heeft bureau Berenschot een groot aantal documenten bestudeerd en de managers van de bedrijfsvoeringsafdelingen geïnterviewd. Ook twee leden van de OR zijn geïnterviewd. Het onderzoek werd uitgevoerd in de periode van mei tot augustus 2017. Na de ambtelijke en bestuurlijke toetsing is het eindrapport aangeboden aan de gemeenteraad. Uit het onderzoek bleek dat er geen expliciet en breed gedeeld doel is geformuleerd en dat niet is vast te stellen dat de samenwerking voor Heemstede tot efficiency en kwaliteitsverbetering heeft geleid en tot verminderde kwetsbaarheid. De aanbevelingen van de Rekenkamercommissie zullen verder worden opgepakt door de nieuwe gemeenteraad.

De raad van Bloemendaal en de Rekenkamer van Bloemendaal zijn vooraf geïnformeerd over het onderzoek en de onderzoeksopdracht. Het eindrapport is aan de gemeenteraad en rekenkamer van Bloemendaal aangeboden. Het rapport staat begin 2018 op de agenda van de commissie Bestuur en Middelen van de gemeente Bloemendaal.

5.2 Regionale onderzoeken

In 2017 zijn geen onderzoeken in regionaal verband uitgevoerd.

5.3 Quick scan

De Rekenkamercommissie wil niet alleen diepgaande onderzoeken laten uitvoeren naar de effecten van beleid, maar ook zogenaamde quick scans laten verrichten om bepaalde onderwerpen helder over het voetlicht te krijgen. Er dienden zich in 2017 geen onderwerpen aan die zich daar voor leenden.

6. Financieel

De Rekenkamercommissie beschikt over een eigen budget. De algemeen geldende norm in Nederland is dat budget het equivalent van €1 per inwoner is. Voor Heemstede komt dat neer op ongeveer €27.000,- per jaar. De gemeenteraad stelt jaarlijks het budget vast. Voor 2017 was het budget vastgesteld op €30.000,-.

Hieronder een verantwoording van de uitgaven.

	<i>Begroting 2017</i>	<i>Realisatie 2017</i>	<i>Verschil</i>
Vergoeding voorzitter, secretaris en raadsleden	€ 4.300,-	€ 5.856,-	€ 1.556,-
Contributies/lidmaatschappen	€ 400,-	€ 350,-	- € 50,-
Onderzoek 'Samenwerking met Bloemendaal'	€ 25.300,-	€ 16.500,-	- 8.800,-
Totaal	€ 30.000,-	21.050,-	+€ 7.294,-

Het positieve resultaat van € 7.294,- is teruggeboekt.

7. Groslijst 2017

De Rekenkamercommissies inventariseert onderwerpen die voor onderzoek in aanmerking komen, in de zogenaamde groslijst, en actualiseert die lijst elke vergadering. De groslijst van eind 2017 is opvraagbaar bij de griffie.